

VIJESTI I SAVJETI

Suhoća nije banalna: Zašto onkološke pacijentice moraju plaćati nehormonske vaginalne ovlaživače iz svog džepa?

Ivana Kalogjera, 2. November 2025.

Vaginalna suhoća i atrofija rodnice česti su problemi kod žena u postmenopauzi, a posebno kod onkoloških pacijentica. Prema podacima North American Menopause Society (NAMS) 2014, 50 do 75 posto žena u menopauzi ima simptome neliječene vaginalne suhoće te posljedično peckanja i iritacije, a problem se često posljedično širi i na seksualnu funkciju te urinarni trakt. Ove tegobe su kronične i progresivne, a njihov utjecaj na kvalitetu života nije zanemariv.

Kod žena koje prolaze liječenje raka dojke problem je još izraženiji i češći. Atrofični vaginitis, s posljedičnom vaginalnom suhoćom, pogađa gotovo 70 posto žena koje su preživjele rak dojke, u usporedbi s oko 50 žena koje nisu oboljele od raka.

Nuspojave adjuvantnog endokrinog liječenja, poput onih koje nastaju kao posljedica upotrebe inhibicija aromataze i tamoksifena, dodatno pogoršavaju stanje: više od 50 posto žena koje koriste inhibitore aromataze i 31,3 posto onih na tamoksifenu kao jedan od najčešćih simptoma pojavilo je dispareuniju, tj. bolne spolne odnose povezane s vaginalnom suhoćom. Kronična vaginalna suhoća dugoročno smanjuje seksualnu želju te narušava kvalitetu života. Čak 63,7 posto pacijentica iskusilo je neki oblik seksualne disfunkcije nakon kemoterapije.

Simptomi vulvovaginalne suhoće često dovode do prekida ili nepridržavanja adjuvantne endokrine terapije, (AET), što direktno povećava rizik od recidiva bolesti te posljedično do veće stope smrtnosti.

Prema podacima dobivenim iz brojnih studija, gotovo polovica svih žena u svijetu ne ispunjava preporučeni petogodišnji tijek AET, dok se u Hrvatskoj, prema recentnom istraživanju, 40,2 posto pacijentica nije pridržavalo terapije.

Ove šokantne podatke na Simpoziju Sex()dijagnoza vol. 2., koji je održan krajem listopada u Zagrebu, iznio je doc. dr. sc. Danijel Bursać, ginekolog u Kliničkoj bolnici Merkur.

Danas u Hrvatskoj zdrave žene u postmenopauzi imaju na teret HZZO-a više terapijskih opcija za vaginalnu suhoću, uključujući lokalne estrogene, dok žene oboljele od hormonski ovisnog raka dojke nemaju pravo na nehormonske preparate, iako su to jedine sigurne i preporučene opcije prema međunarodnim i hrvatskim smjernicama. Ovaj paradoks znači da najranjivija skupina žena, pacijentice s rizikom od povratka bolesti, ima manje dostupnih opcija od zdravih žena s istom tegobom.

Danas u Hrvatskoj zdrave žene u postmenopauzi imaju na teret HZZO-a više terapijskih opcija za vaginalnu suhoću, uključujući lokalne estrogene, dok žene oboljele od hormonski ovisnog raka dojke nemaju pravo na nehormonske preparate.

Upravo iz tog razloga jedan je proizvođač podnio zahtjev za uvrštavanje nehormonskih vaginalnih ovlaživača na Osnovnu listu ortopedskih i drugih pomagala HZZO-a. Zahtjev je imao široku podršku stručnjaka i udruga. Podršku je dalo i Hrvatsko društvo za menopauzu kojem predsjedava prof. dr. sc. Marina Šprem Goldštajn, dr. med., pročelnica Zavoda za humanu reprodukciju i ginekološku endokrinologiju Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Zagreb. To je stručno društvo u svojem mišljenju procijenilo kako bi uzevši u obzir dosadašnje kliničko iskustvo i broj žena koje zatraže liječničku pomoć u vidu lokalnog liječenja estrogenom, uobičajeni godišnji broj pacijentica iznosio oko 2000.

„Uvrštavanjem nehormonskih vaginalnih ovlaživača na Osnovnu listu ortopedskih i drugih pomagala HZZO-a, ujednačila bi se zdravstvena skrb žena oboljelih od karcinoma dojke u odnosu na sve ostale osiguranice HZZO-a; Povećala bi se kvaliteta života žena oboljelih od karcinoma dojke u skladu s Nacionalnim strateškim okvirom za borbu protiv raka i Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka dojke i smanjila bi se stopa smrtnosti, tj. povećala bi se stopa preživljavanja oboljelih žena od karcinoma dojke jer bi se primjenom predmetnih medicinskih proizvoda u skladu s predloženom indikacijom smanjili negativni simptomi nuspojava adjuvantnog endokrinog liječenja koji dovode do suboptimalne adhirencije, a ponekad i do potpunog prestanka liječenja osnovne bolesti“, navodi se u dopisu koji je potpisalo 11 udruga, članica platforme Onkologija.hr i Koalicije udruga u zdravstvu.

No, HZZO ništa od navedenog nije usvojio. Tri su puta odbili zahtjev: 2023., 2024. i 2025. godine. Glavni razlog odbijanja, prema odgovoru HZZO-a na naš upit, bio je taj što „podnositelj prijedloga, unatoč višekratnom traženju, nije dostavio tražene podatke o financiranju proizvoda iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja u drugim državama članicama EU. Na temelju toga, stručni odbor HZZO-a nije prihvatio prijedlog stavljanja proizvoda na Osnovnu listu ortopedskih i drugih pomagala.“

Drugim riječima, žene u Hrvatskoj ostaju bez ove terapije jer ne postoji primjer u drugim zemljama EU, iako su svjetske smjernice jasne: nehormonski ovlaživači su prva linija liječenja kod pacijentica s hormonski ovisnim rakom dojke.

Apsurdno je da bi godišnji trošak za sve pacijentice stajao manje od cijene jednog automobila za nekog političara, što jasno pokazuje disproporciju prioriteta. Naime, u samom se zahtjevu navodi kako bi ukupni godišnji trošak Zavoda za liječenje genitourinarnog sindroma menopauze u bolesnica s karcinomom dojke u prvoj godini iznosio 28.902,85 eura, a u drugoj 48.171,41 eura.

Godišnji trošak za sve pacijentice stajao bi manje od cijene jednog automobila za nekog političara, što jasno pokazuje disproporciju prioriteta.

„Žene oboljele od raka diskriminirane su u društvu, ali nažalost i u zdravstvenom sustavu. Još uvijek se prilikom liječenja i života nakon liječenja raka ne vodi pretjerano računa o kvaliteti života oboljelih žena i njihovih obitelji. Unatoč svjetskim smjernicama za liječenje raka, HZZO pokazuje apsolutni nedostatak sluha za dostupnost nehormonskih preparata za tretiranje vaginalne suhoće, što bi ženama omogućilo ponovno preuzimanje funkcija supruge i partnerice te pozitivno utjecalo na njihovu samoprocjenu i samopouzdanje, kao u njima i njihovim partnerima omogućilo zadovoljavajući odnos i bolju povezanost. Zanimljivo je to, s obzirom da ako im predstavimo neki pozitivni primjer zemalja EU koje imaju dostupnu određenu vrstu liječenja, to nimalo ne utječe na njihovu odluku o omogućavanju dostupnosti takvog liječenja u Hrvatskoj“, rekao je Ivica Belina, predsjednik Koalicije udruga u zdravstvu. Istaknuo je kako su žene oboljele od raka jasno progovorile o potrebi dostupnosti nehormonskih pripravaka za suhoću rodnice, ali njihov apel nitko ne čuje.

Ivana Lohinski Babić, predsjednica riječke Udruge žena operiranih dojki Nada za Nismo same je izjavila kako često čuje bolne priče žena koje prekidaju terapiju kako bi ostale u braku ili zatrudnjele, a onda se više ne vraćaju na liječenje.

„To jasno pokazuje koliko je ovaj problem dubok i koliko izravno utječe na odluke koje mogu biti presudne za život“, rekla je.

Vrijeme je da Hrvatska prizna i osigura pravo najranjivijim pacijenticama na sigurno liječenje simptoma vaginalne suhoće, jer zdravlje, kvaliteta života i stopa preživljenja ne bi smjeli ovisiti o tome može li si žena privatno platiti lijek koji ublažava posljedice terapija.

* Tekst je objavljen uz novčanu potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Previous

Psihologinja Matea Vukušić Mijačika: Strah je prirodna reakcija na bolest, ali ne mora nama vladati

Next

Iz tame u svjetlo

Ivana Kalogjera

Nakon što je oboljela od raka dojke, a potom usred liječenja ostala i bez posla, novinarka Ivana Kalogjera osnovala je portal „Nisi sama – ideš s nama!“, novoj socijalnoj usluzi taksi prijevoza na kemoterapiju žena oboljelih od raka koje se liječe u zagrebačkim bolnicama.

RELATED POSTS

Mala doza aspirina može smanjiti rizik od karcinoma dojke

Nismo same, 29. May 2017.

Rak je bolest, a ne neuspjeh ili kazna

Dražena Lejo, 6. September 2024.

Poznati rezultati natječaja „Žuta točka“: među odabranim udrugama i NISMO SAME

Nismo same, 17. January 2022.

NOVE OBJAVE

Ima li nade za intimnost nakon raka: stručnjaci pozivaju na sustavnu podršku

29. November 2025.

Predstavljen Zbornik radova novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije u 2024. godini

27. November 2025.

Loša iskustva stvaraju prilike za osobni rast

27. November 2025.

Broj računa (IBAN): HR7224020061100822438
SWIFT: ESBCHR22

Izrada i održavanje web stranice:

PREUZIMANJE SADRŽAJA

Svi sadržaji na Nismo same su autorski. Molimo sve zainteresirane za preuzimanje originalnog sadržaja da nas kontaktiraju na info@nissosame.com

Ime i logotip NISMO SAME zaštićeni su i temeljem rješenja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, od 11. 10. 2022., upisani su u registar žigova Zavoda pod brojevima: Z20220406, Z20220407, Z20220408A.

Ime i logotip NISMO SAME zaštićeni su i temeljem rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, od 11. 3. 2024., upisani su u registar žigova Instituta pod brojevima: BAZ2324867, BAZ2324868, BAZ2324869.

Ime i logotip usluge NISI SAMA – IDEŠ S NAMA! zaštićeni su i temeljem rješenja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, od 11. 10. 2022., upisani su u registar žigova Zavoda pod brojevima Z20220409, Z20220410.

Protiv svake fizičke i pravne osobe koja bez odobrenja koristi ime i znak NISMO SAME te NISI SAMA – IDEŠ S NAMA! poduzet ćemo odgovarajuće pravne radnje.

Financijski podržava

Udruga žena oboljelih i liječenih od raka NISMO SAME je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

Portal je upisan u Upisnik pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i neprofitnih proizvođača audiovizualnog i radijskog programa koji vodi Vijeće za elektroničke medije.

Broj upisa: 21/19

ISPRIHTAJ ČLANAK

